

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ความพึงพอใจและปัญหาของเกษตรกรต่อการปลูกฝรั่งกิมจู ในเขตพื้นที่ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 ราย ใช้วิธีสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและวิจารณ์ผลการวิจัยในขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจู

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจู

ตารางที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกฝรั่งกิมจูของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจู

4.1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล

4.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล

อายุ

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ(ปี)	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
18-25 ปี	1	3.3
26-35 ปี	2	6.7
36-45 ปี	7	23.3
46-55 ปี	12	40.0
56-65 ปี	6	20.0
66 ปีขึ้นไป	2	6.7
รวม	30	100
\bar{X} = 3.86	SD = 1.14	Min-Max = 1.0-6.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มเกษตรกรที่ให้ข้อมูลทั้งหมดนั้นมากกว่าหนึ่งในสามมากที่สุดมีอายุช่วง 46-55 ปี (ร้อยละ 40.0) ส่วนของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุน้อยที่สุด 25 ปี และสูงสุด 75 ปี เฉลี่ยผู้ให้ข้อมูลมีอายุ 50 ปี (SD=1.14)

จากข้อมูลในตารางที่ 1 จะแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่ปลูกฝรั่งกิมจูส่วนมากอยู่ในวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่ต้องทำงาน มีอาชีพที่ค่อนข้างแน่นอน และต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ซึ่งเป็นวัยที่สามารถตัดสินใจด้วยดุลพินิจจากประสบการณ์ของตนเองในการตัดสินใจปลูกฝรั่งกิมจู

เพศ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เพศชาย	12	40
เพศหญิง	18	60
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ในจำนวนเกษตรกรที่ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสามในสี่ เป็นเพศหญิง มากที่สุด (ร้อยละ 60) ซึ่งเป็นลักษณะของสังคมไทยทั่วไปในสมัยนี้ เพศหญิงมีบทบาททางสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในสังคมของเกษตรกร จากการสัมภาษณ์เกษตรกรหญิงบางรายมีสถานะโสดเพิ่มมากขึ้นหรือหม้าย และสามีไม่อยู่ไปทำงานต่างถิ่น จากข้อมูลโดยสรุปว่า เกษตรกรเพศหญิงยังมีบทบาทเป็นผู้นำเพิ่มขึ้นและยังมีอำนาจตัดสินใจในการปลูกฝรั่งมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 40) จากการให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	2	6.7
ประถมศึกษา	20	66.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	6.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	13.3
อนุปริญญา/ปวช.,ปว.ส.	1	3.3
ปริญญาตรี	1	3.3
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ในจำนวนเกษตรกรที่ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 66.7) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ในขณะที่ส่วนน้อย (ร้อยละ 20.0) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีเพียงร้อยละ 7.00 เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี (ตารางที่ 3)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากในสังคมการเกษตรทุกคนถือว่าอาชีพนี้สำคัญต่อการมีกิน

มีใช้มีรายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ ซึ่งเมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับ และก็จะออกมาทำงานช่วยเหลือครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ และในขณะเดียวกันเกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เคยทำการเกษตรอย่างอื่นมาก่อนและเพิ่งเริ่มหันมาปลูกฝรั่งกิมจู สำหรับเกษตรกรที่ให้ข้อมูลที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ปลูกฝรั่งกิมจูนั้นจะมีอาชีพประจำ เช่น รับราชการและปลูกฝรั่งกิมจูเป็นอาชีพเสริม หรือเกษียณอายุแล้วหันมาปลูกฝรั่งกิมจู

จำนวนแรงงานในครอบครัว

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามจำนวนแรงงานในครอบครัว

(n=30)		
จำนวนแรงงานทั้งหมด (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1-5 คน	21	70.0
6-10 คน	9	30.0
รวม	30	100.0
$\bar{X} = 1.30$	SD = 0.50	Min-Max = 1.0-2.0

จากตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีจำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 2 คน (SD = 0.50) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลที่มีจำนวนแรงงานในครอบครัวน้อยที่สุด 1 คน และเกษตรกรที่ให้ข้อมูลที่มีจำนวนแรงงานในครอบครัวมากที่สุดคือ 7 คน และเกษตรกรที่ให้ข้อมูลประมาณสองในสาม (ร้อยละ 70.0) มีจำนวนแรงงานในครอบครัวประมาณ 1-5 คน (ตารางที่ 4)

แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวในชนบทไทยมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากยิ่งขึ้น และระบบเศรษฐกิจที่ต้องใช้กำลังแรงงานร่วมกันทำมาหากินนั้นได้ลดน้อยลง มีบุตรหลานอยู่ระหว่างการศึกษาและทำงานอยู่ต่างถิ่นทำให้มีการจ้างแรงงานจากภายนอกเข้ามาแทนที่มากกว่าเดิม

ท่านเคยประกอบอาชีพอะไรมาก่อนปลูกฝรั่งกิมจู

จากตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ก่อนปลูกฝรั่งกิมจูส่วนมาก (ร้อยละ 23.5) เคยมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพทำนามาก่อน รองลงมาร้อยละ 15.3 เคยมีประสบการณ์ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 14.1 เคยมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพทำสวนมาก่อน ร้อยละ 12.9 เคยมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพทำไร่ ร้อยละ 11.8 เคยมีประสบการณ์ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 10.6 เคยมีประสบการณ์ประกอบอาชีพรับก่อสร้าง ร้อยละ 3.5

เคยเคยมีประสบการณ์ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท โดยมีประสบการณ์ประกอบอาชีพพนักงานรัฐ
ร้อยละ 3.5 เคยมีประสบการณ์ประกอบอาชีพรับราชการน้อยที่สุด ร้อยละ 1.2

แสดงว่าให้เห็นว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลเคยมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในการทำ
การเกษตรเป็นส่วนมาก เนื่องจากอาชีพเกษตรกรกรรมเป็นอาชีพที่ได้รับการสืบทอดมาตั้งแต่อดีต ซึ่ง
ประชาชนที่อยู่ในชนบทเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้วก็ออกมาช่วยพ่อแม่มาทำงานในไร่นาและเมื่อ
มีครอบครัวก็แยกออกไปทำการเกษตรต่อไป หลังจากมีผู้นำฝรั่งกิมาปลูกเกษตรกรจึงคาดหวังว่าจะ
เป็นอาชีพเกษตรที่ทำรายได้มากกว่า จึงได้มีการเปลี่ยนมาปลูกฝรั่งกิทดแทนการทำการเกษตร
แบบเดิม

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์ประกอบอาชีพ
ก่อนการปลูกฝรั่งกิ

(n=30)		
ประสบการณ์การประกอบอาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทำนา	20	23.5
ทำสวน	12	14.1
ทำไร่	11	12.9
รับจ้างทั่วไป	10	11.8
ค้าขาย	13	15.3
รับเหมาก่อสร้าง	9	10.6
พนักงานบริษัท	3	3.5
พนักงานรัฐ	3	3.5
รับราชการ	1	1.2
อื่นๆ (ไม่ได้ทำงาน)	3	3.5

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

อาชีพหลัก

จากตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูล (ร้อยละ 50) ทำนาเป็นอาชีพหลัก ทั้งนี้
เนื่องมาจากกลุ่มคนส่วนใหญ่นี้ได้ทำนาเป็นเวลานานแล้วและทำในปริมาณที่มาก ในขณะที่มีเพียงร้อย
ละ 35.7 ที่ประกอบอาชีพปลูกฝรั่งกิเป็นอาชีพหลัก และรองลงมา ร้อยละ 32.1, 32.1, 32.1, 25.0,
25.0 และ 7.1 3.6 ประกอบอาชีพทำสวน ค้าขาย รับเหมา ทำไร่ รับจ้าง และพนักงานประจำ

พนักงานรัฐเป็นอาชีพหลัก ซึ่งกลุ่มหลังจากการปลูกฝรั่งกิมจู สลับกับการประกอบอาชีพอื่นเนื่องจากฝรั่งกิมจูต้องใช้เวลาานกว่าจะได้เก็บเกี่ยวผลผลิตและเกษตรกรบางรายก็ประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลักมาก่อนแล้วค่อยซึ่งฝรั่งกิมจูถือว่าเป็นอาชีพใหม่ประสบการณ์ยังน้อยจึงไม่กล้าที่จะหันมาประกอบอาชีพปลูกฝรั่งกิมจู
 อย่างเดียว

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอาชีพหลัก

(n=30)

อาชีพหลัก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทำนา	14	20.6
ทำสวน	9	13.2
ทำไร่	7	10.3
รับจ้าง	7	10.3
ค้าขาย	9	13.2
รับเหมา	9	13.2
พนักงานบริษัท	1	1.5
พนักงานรัฐ	2	2.9
ปลูกฝรั่งกิมจู	10	14.7

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

อาชีพรอง

จากตารางที่ 7 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูล (ร้อยละ 44.4) ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง รองลงมา ร้อยละ 40.7 ประกอบอาชีพทำสวน ร้อยละ 37.0 ประกอบอาชีพทำไร่ ค้าขาย ปลูกฝรั่งกิมจู ร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพรับเหมา และร้อยละ 7.4 ที่ประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพรอง

แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเสริม ทั้งนี้เนื่องมาจากการประกอบอาชีพในด้านเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียวหนึ่งเพียงอย่างเดียวมีภาวะเสี่ยงสูง เนื่องมาจากเกษตรกรส่วนมากยังต้องอาศัยน้ำฝนจากธรรมชาติเป็นหลัก การประกอบอาชีพหลายอย่างจึงเป็นการลดความเสี่ยงหากเกิดความเสียหายกับผลผลิต

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอาชีพรอง

(n=30)

อาชีพรอง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทำนา	2	3.1
ทำสวน	11	17.2
ทำไร่	10	15.6
รับจ้าง	12	18.8
ค้าขาย	10	15.6
รับเหมา	9	14.1
ปลูกฝรั่งกิมจู	10	15.6

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

รูปแบบการปลูกฝรั่งกิมจู

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามรูปแบบการปลูกฝรั่งกิมจู

(n=30)

รูปแบบฝรั่งกิมจู	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เกษตรเคมี	2	6.7
เกษตรอินทรีย์	5	16.7
เกษตรผสมผสาน	23	76.7
รวม	30	100.0

$$\bar{X} = 2.70$$

$$SD = 0.60$$

$$\text{Min-Max} = 1.0 - 3.0$$

จากตารางที่ 8 พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีระบบการปลูกฝรั่งกิมจู ร้อยละ 77.0 ทำการปลูกฝรั่งกิมจูแบบเกษตรผสมผสาน และผู้ให้ข้อมูลที่มีการปลูกฝรั่งกิมจูแบบเกษตรอินทรีย์ มีเพียงร้อยละ 16.7 เท่านั้น

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เกษตรกรหันมาทำเกษตรผสมผสานมากยิ่งขึ้น และเกษตรกรบางส่วนก็หันมาปลูกฝรั่งกิมจูแบบเกษตรอินทรีย์ โดยส่วนน้อยเกษตรกรจะใช้การปลูกฝรั่งกิมจูแบบเกษตรเคมี

ประสบการณ์การปลูกฝรั่งกิมจู

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์การปลูกฝรั่งกิมจู (n=30)

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1-5 ปี	13	43.3
6-10 ปี	7	23.3
11-15 ปี	7	23.3
16-20 ปี	1	3.3
21 ปีขึ้นไป	2	6.7
รวม	30	100.0

$\bar{X} = 2.06$ SD = 1.20 Min-Max = 1.0-5.0

จากตารางที่ 9 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ในการปลูกฝรั่งกิมจูเฉลี่ยประมาณ 3 ปี (SD =1.20) โดยมีประสบการณ์ในการปลูกฝรั่งกิมจูน้อยที่สุด 1 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปลูกฝรั่งกิมจูมากที่สุด 28 ปี ซึ่งเป็นรุ่นที่บุกเบิกนำฝรั่งกิมจูมาทดลองปลูกในเขตพื้นที่หมู่บ้านหนองปรือ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นรุ่นแรก และพบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลเกือบสองในสาม (ร้อยละ 2.06) มีประสบการณ์ในการปลูกฝรั่งกิมจู 1-5 ปี (ตารางที่ 9)

แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีประสบการณ์ค่อนข้างไม่มากนัก คือเฉลี่ย 3 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เกษตรกรได้เริ่มหันมาปลูกฝรั่งกิมจูแทนการทำนา เพราะเกษตรกรลงทุนสูงและเป็นหนี้เพิ่มขึ้นในการทำนา เกษตรกรบ้างรายหันมาสนใจในการปลูกฝรั่งกิมจูมากขึ้น บางก็ทำเป็นอาชีพเสริมบ้างรายอาจทำเป็นอาชีพหลัก

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

แหล่งเงินทุน

จากตารางที่ 10 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้ใช้แหล่งเงินทุนมากกว่า 1 แหล่งเพื่อใช้ในการปลูกฝรั่งกิมจูโดยพบว่า ร้อยละ 53.3 มีแหล่งเงินทุนจากทุนส่วนตัวและจากสหกรณ์การเกษตร รองลงมาร้อยละ 26.7 ใช้ธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 23.3 ใช้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส) พบว่ามีเพียงร้อยละ 13.3 เท่านั้นที่ใช้แหล่งเงินทุนจากกองทุนหมู่บ้าน (ตารางที่ 10)

เนื่องจากเกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนมาก ปลูกฝรั่งกิมจูในแต่ละรายในจำนวนที่ไม่มากจึงสามารถใช้ทุนส่วนตัวและทุนที่ได้จากสหกรณ์การเกษตร ในการทำได้อีกทั้งแหล่งเงินทุนจากที่อื่นมีงบประมาณในการสนับสนุนการปลูกฝรั่งกิมจู

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามแหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ในการปลูกฝรั่งกิมจู (n=30)

แหล่งเงินทุน	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
สหกรณ์การเกษตร	16	53.3
ธนาคารพาณิชย์	8	26.7
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)	7	23.3
กองทุนหมู่บ้าน	4	13.3
ทุนส่วนตัว	16	53.3

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ผลผลิตฝรั่งกิมจู

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้รับผลผลิตต่อต้นที่ปลูกฝรั่งกิมจู ระหว่าง (40-60) ต่อดันเฉลี่ยประมาณ (SD= 0.80) ผลผลิตที่ปลูกฝรั่งกิมจูมากที่สุดอยู่ระหว่าง 80 ตันขึ้นไปเฉลี่ย (ร้อยละ 20.0) พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลผลผลิตต่อไร่มากกว่าครึ่งหนึ่ง ได้ผลผลิตอยู่ระหว่าง 11,000-25,000กก/ไร่/ปี คิดเป็น (ร้อยละ 63.3) รองลงมา เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้ผลผลิตอยู่ระหว่าง 5,100-10,000 กก/ไร่/ปี คิดเป็น (ร้อยละ 26.7) เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้ผลผลิตอยู่ระหว่าง มากกว่า 50,000กก/ไร่/ปี คิดเป็น (ร้อยละ 6.7) เกษตรกรให้ข้อมูลน้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 26,000-50,000 กก/ไร่/ปี คิดเป็น (ร้อยละ 3.3)

เกษตรกรที่ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งได้ผลผลิตเฉลี่ยจำนวนต้น/ไร่ อยู่ระหว่าง 151-200 ต้น/ไร่ คิดเป็น (ร้อยละ 60.0) พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูล 5 ราย ปลูกมากกว่า 210 ต้น/ไร่ คิดเป็น (ร้อยละ 16.7) เกษตรกรที่ให้ข้อมูล 4 ราย ปลูกระหว่าง 110-150 ต้น/ไร่ คิดเป็น (ร้อยละ 13.3) เกษตรกรที่ให้ข้อมูลที่น้อยที่สุดจำนวน 3 ราย ปลูกระหว่าง 50-100 ต้น/ไร่ คิดเป็น (ร้อยละ 10.0)

เมื่อพิจารณาถึงการให้ข้อมูลผลผลิตต่อต้นของเกษตรกรปลูกฝรั่งกิมจู พบว่า ข้อมูลผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 1.63 กิโลกรัมต่อต้น มีเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจูได้ผลผลิตต่อต้นน้อยที่สุดจำนวน 7 ราย คิดเป็น (ร้อยละ 23.3) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลผลส่วนใหญ่ คิดเป็น (ร้อยละ 56.7) มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในการปลูกฝรั่งกิมจู ได้ผลผลิตมากที่สุด มากกว่า 50,000 กิโลกรัม จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 6.7) และมีเพียง จำนวน 8 รายได้ผลผลิตน้อยที่สุดอยู่ที่ 5,100-10,000 กิโลกรัม คิดเป็น (ร้อยละ 26.7) และที่ได้ผลผลิตน้อยที่สุด คือ 26,000-50,000 กก/ไร่/ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามผลผลิต

ผลผลิตฝรั่งกิมจู	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ผลผลิตเฉลี่ยต่อต้น		
40-60 กก.	17.0	56.7
61-80 กก.	7.0	23.3
มากกว่า 80 กก. ขึ้นไป	6.0	20.0
$\bar{x} = 1.63$	SD= 0.80	MinMax =1.0-3.0
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่		
5,100-10,000 กก/ไร่/ปี	8	26.7
11,000-25,000 กก/ไร่/ปี	19	63.3
26,000-50,000 กก/ไร่/ปี	1	3.3
มากกว่า 50,000 กก/ไร่/ปี	2	6.7
$\bar{x} = 2.90$	SD= 0.75	MinMax = 2.0-5.0
ผลผลิตเฉลี่ยจำนวนต้น/ไร่		
50-100 ต้น/ไร่	3	10.0
110-150 ต้น/ไร่	4	13.3
151-200 ต้น/ไร่	18	60.0
มากกว่า 210 ต้น/ไร่	5	16.7
$\bar{x} = 2.83$	SD= 0.83	MinMax = 1.0-4.0

ลักษณะทางสังคม

การเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร

จากตารางที่ 12 พบว่า ในจำนวนเกษตรกรที่ให้ข้อมูลทั้งหมด มีเพียงร้อยละ 10.0 ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกรใดเลย และมีเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 90.0) เป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูล (ร้อยละ 30.5) ได้ระบุว่าเป็นสมาชิกรายการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 10.2 ระบุว่าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 8.5 ระบุว่าเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร และมีเพียงร้อยละ 5.1 เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร (ตารางที่ 12)

แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นสมาชิกรายการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากการเป็นสมาชิกรายการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์มีเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิกไม่ค่อ

ยุ่งยาก และที่สำคัญคือทำให้เงินกู้ยืมเงินมาลงทุนสามารถทำได้ง่าย สำหรับการเป็นสมาชิก กลุ่มเกษตรกรนั้น ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ปลูกฝรั่งกิมจูเป็นทางเลือกใหม่ที่มีการปลูกฝรั่งกิมจู อาจมีหลายปัจจัยในการผลิต ส่วนเกษตรกรอื่นๆเห็นว่าการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร นั้นอาจมีเงื่อนไขมาก รวมทั้งเกษตรกรส่วนมากเพิ่งรู้จักไม่มากนัก ทำให้ผู้ให้ข้อมูลเป็นสมาชิกสถาบันดังกล่าวนี้

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการเป็นสมาชิกของสถาบัน

การเกษตร

การเป็นสมาชิกของสถาบันการเกษตร	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ไม่เป็น	3	10.0
เป็น	27	90.0
รวม	30	100
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	(5)	(8.5)
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	(18)	(30.5)
กลุ่มเกษตรกร	(3)	(5.1)
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	(6)	(10.2)
รวม	30	100.0

หมายเหตุ : 1) ผู้ที่เป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง จำนวนแลร้อยละของผู้ที่เป็นสมาชิกของสถาบัน

การเกษตร

การขอรับคำปรึกษา

จากตารางที่ 13 พบว่า ในจำนวนเกษตรกรที่ให้ข้อมูล (ร้อยละ 66.7) เคยได้รับคำปรึกษา เมื่อมีปัญหา มีเพียงหนึ่งในสาม ร้อยละ 33.3 ที่ไม่เคยรับคำปรึกษาได้เลย โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูล เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 32.6) ได้ระบุว่าเคยรับคำปรึกษาจากญาติและเพื่อนเมื่อมีปัญหา รองลงมา ร้อยละ 15.2 เคยปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อน เมื่อมีปัญหา และร้อยละ 8.7 ระบุว่าขอรับคำปรึกษาจากเกษตรจังหวัด (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการขอรับคำปรึกษาจากแหล่งต่างๆ

การขอรับคำปรึกษา	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ไม่เคย	10	33.3
เคย	20	66.7
รวม	30	100
ญาติ/เพื่อน	(15)	(32.6)
ผู้มีประสบการณ์	(7)	(15.2)
เกษตรจังหวัด	(4)	(8.7)
รวม	30	100

หมายเหตุ : 1) ผู้ที่เคยขอรับคำปรึกษาตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง จำนวนแลร้อยละของผู้ที่ขอรับคำปรึกษาจากแหล่งต่างๆ

แหล่งรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจู

จากตารางที่ 14 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้รับข่าวสารจากแหล่งข้อมูลหลายแห่ง โดยมีมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 43.2) ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจูจากญาติและเพื่อน รองลงมาผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 25.0) ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจูจากสื่อโทรทัศน์ นอกจากนี้ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจูจากวารสารการเกษตร หนังสือพิมพ์ อื่น ๆ และวิทยุ (ร้อยละ 9.1,6.8,6.8 และ 4.5) และมีเพียงร้อยละ 2.3 เท่านั้นที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจูจากหอกระจายข่าวและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ตารางที่ 14)

แสดงให้เห็นว่า การได้รับข่าวสารของเกษตรกรที่ให้ข้อมูล ส่วนมากรับข่าวสารมาจากญาติและเพื่อน ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงง่ายและสะดวกกว่าเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจู อาจรวมถึงการรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจูอีกด้วย ส่วนด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจูจากวารสารการเกษตร หนังสือพิมพ์ และวิทยุ ยังเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงเกษตรกรได้น้อย ในการรับข่าวสารจากเพื่อนและญาติ จากสื่อโทรทัศน์ และวิทยุ เป็นการสื่อสารรับรู้ข่าวสารได้ง่ายและสะดวกมากกว่า

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามแหล่งรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกฝรั่งกิมจู

	(n=30)	
แหล่งรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
วิทยุ	2	4.5
โทรทัศน์	11	25.0
หอกระจายข่าว	1	2.3
หนังสือพิมพ์	3	6.8
วารสารการเกษตร	4	9.1
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	1	2.3
เพื่อน/ญาติ	19	43.2
อื่นๆ	3	6.8

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจู

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีจำนวนแรงงานภายในครอบครัวที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจูเฉลี่ยประมาณ 2 คน (SD=0.56) ในขณะที่ไม่ได้ใช้แรงงานในครอบครัวเลย 1 ราย (ร้อยละ 3.3) ส่วนผู้ใช้แรงงานในครอบครัวเพื่อทำสวนฝรั่งกิมจูด้วยมีแรงงานมากที่สุด 7 คน (ร้อยละ 3.3) นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนแรงงานจ้างที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจูนั้นเฉลี่ยประมาณ 2 คน (SD= 0.90) โดยผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 50.0) ไม่มีแรงงานจ้างรวมที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจู (ตารางที่ 17)

เมื่อพิจารณาพบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีจำนวนแรงงานรวมที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจูเฉลี่ยประมาณ 3 คน (SD = 0.55) โดยผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจูน้อยที่สุดคือ 1 คน และผู้ให้ข้อมูลที่มีจำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำสวนฝรั่งกิมจูมากที่สุด คือ 12 คน

แสดงให้เห็นว่าในการดำเนินกิจกรรมภายในสวนฝรั่งกิมจูของเกษตรกรใช้แรงงานจำนวนไม่มาก ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมต่างๆภายในสวนฝรั่งกิมจูมีการดำเนินการที่ไม่พร้อมกัน ซึ่งสามารถดำเนินการโดยใช้แรงงานในครอบครัวได้ และสวนฝรั่งกิมจูบางแห่งเพิ่งให้ผลผลิตรวมทั้งสวนฝรั่งกิมจูของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพียงสวนฝรั่งขนาดเล็กจึงไม่จำเป็นต้องจ้างแรงงานเพิ่มหรือหากจำเป็นต้องจ้างแรงงานเพิ่มก็จะจ้างชั่วคราวเท่านั้น โดยเฉพาะกิจกรรมในการปลูกและการปลูกดูแลรักษาในช่วงเริ่มปลูก

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามช่วงจำนวนแรงงานที่ใช้ทำงานในสวนฝรั่งกิมจู

จำนวนแรงงานทั้งหมด (คน)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
แรงงานในครอบครัว		
ไม่มี	1	3.3
1-2 คน	22	73.3
3-6 คน	6	20.0
มากกว่า 6	1	3.3
$\bar{x} = 1.23$	SD = 0.56	Min-Max = 0-3.0
แรงงานจ้าง		
ไม่มี	15	50.0
1-2 คน	10	33.3
3-6 คน	3	10.0
มากกว่า 6	2	6.7
$\bar{x} = 0.73$	SD = 0.90	Min-Max = 0-3.0
แรงงานรวม		
1-5 คน	26	86.7
6-10 คน	2	6.7
มากกว่า 10 คน	2	6.7
$\bar{x} = 1.20$	SD = 0.55	Min-Max = 1.0-3.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ลักษณะการถือครองที่ดิน

พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 86.7) มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง และยังมีร้อยละ 13.3 ระบุว่าพื้นที่ให้เช่า (ตารางที่ 16)

นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีการถือครองที่ดินที่เป็นของตนเองเฉลี่ยเกือบ 5 ไร่ (SD = 0.68) โดยมีน้อยที่สุด 1 ไร่ และมากที่สุด 15 ไร่ พบว่าร้อยละ 13.3 มีการถือครองพื้นที่ให้เช่า และมีพื้นที่สูงสุดถึง 10 ไร่ แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง มีบางส่วนที่ระบุว่าพื้นที่ให้เช่า แต่เป็นพื้นที่ที่ได้ใช้ประโยชน์และสืบทอดกันมาเป็นเวลานานแล้ว

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามช่วงลักษณะการถือครองที่ดิน

(n=30)

ลักษณะการถือครองที่ดิน (ไร่)	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เป็นของตนเอง	26	86.7
1-5	(20)	(66.7)
6-10	(3)	(10.0)
11-15	(3)	(10.0)
	$\bar{x} = 1.00$	SD = 0.68
	Min-Max = 1.0-3.0	
การเช่าพื้นที่	4	13.3
1-5	(1)	(3.3)
6-10	(2)	(6.7)
11-15	(1)	(3.3)
	$\bar{x} = 1.00$	SD = 1.25
	Min-Max = 1.0-4.0	

หมายเหตุ : 1) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง จำนวนและร้อยละของลักษณะถือครองที่ดิน

สภาพพื้นที่เดิมก่อนการปลูกฝรั่งกิมจู

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามสภาพพื้นที่เดิมก่อนปลูกฝรั่งกิมจู

(n=30)

สภาพพื้นที่	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
พื้นที่ทำการเกษตร	21	41.2
พืชไร่	(1)	(2.0)
พืชสวน	(8)	(15.7)
ทุ่ง/แปลงเลี้ยงสัตว์	(2)	(3.9)
ทำนา	(10)	(19.6)
พื้นที่ว่างเปล่า	9	17.6

หมายเหตุ : 1) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง จำนวนและร้อยละของสภาพพื้นที่เดิมก่อนปลูกฝรั่งกิมจู

จากตารางที่ 17 พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 41.2) ดังแสดงในตารางที่ 22 พื้นที่ที่ปลูกฝรั่งก่อนหน้านี้เป็นพื้นที่ที่ทำการเกษตรมาก่อน โดยร้อยละ 19.6 ระบุว่าพื้นที่ที่ทำนามาก่อน ในขณะที่ร้อยละ 15.7 ระบุว่าพื้นที่ที่เป็นพืชสวนมาก่อน และร้อยละ 2.0 เป็นพื้นที่ที่มีการปลูกพืชไร่มาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่าสภาพพื้นที่ก่อนปลูกฝรั่งเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ร้อยละ 17.6

แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ในการเกษตรมาปลูกฝรั่ง โดยมีสภาพพื้นที่เดิมเป็นพืชที่ทำนา ทำพืชสวนและทำไร่ นอกจากนั้นเกษตรกรที่เปลี่ยนพื้นที่เดิมจากพื้นที่ทำนา ทำพืชสวนและทำไร่ มาปลูกฝรั่งก็ เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าราคาของผลผลิตฝรั่งดีกว่าราคาข้าว ข้าวโพด และถั่วลิสง รวมทั้งระหว่างที่รอต้นฝรั่งเจริญเติบโต ยังสามารถที่จะปลูกพืชผักแซมระหว่างต้นฝรั่งได้

ความพึงพอใจที่มีต่อการปลูกฝรั่ง

ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งในหมู่บ้านหนองปรือ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อการปลูกฝรั่งนั้น ได้กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลแสดงความพึงพอใจออกมาว่า พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด เกี่ยวกับ 1) กลุ่มเกษตรกร 2) ด้านการปลูกดูแลรักษาฝรั่ง 3) ผลผลิตและช่องทางการตลาด ตามลำดับ

ความพึงพอใจในกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งในหมู่บ้านหนองปรือ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อกลุ่มเกษตรกรรวม 4 ประเด็น (ตารางที่ 18) พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อกลุ่มเกษตรกรโดยรวมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.17) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับน้อยในประเด็น 1) การได้รับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐหรือท้องถิ่นในด้านการพัฒนาการปลูกฝรั่ง (ค่าเฉลี่ย 1.66) 2) มีเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งในพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย 2.23) 3) การติดต่อรับความช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความรู้ในการปลูกฝรั่ง (ค่าเฉลี่ย 1.86) 4) การไปศึกษาดูงาน/ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมกับผู้ที่ประสบความสำเร็จในการปลูกฝรั่ง (ค่าเฉลี่ย 2.93)

จึงกล่าวได้ว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อเกษตรกรในระดับน้อย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การติดต่อรับความช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความรู้ในการปลูกฝรั่ง ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก เกษตรกรไม่ค่อยมีเวลาเข้าไปติดต่อรับความช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่นเพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกฝรั่งหรือไม่เกษตรกรไม่รู้ว่าจะไป

ติดต่อบริษัทช่วยเหลือที่ไหน จากใคร จึงมีผู้ให้ข้อมูลระบุว่า ฟังพอใจน้อยและน้อยที่สุดมากกว่า ครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 73.3)

นอกจากนั้น ยังมีประเด็นที่น่าสนใจคือ 1) การได้รับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐหรือท้องถิ่นในด้านการพัฒนาการปลูกฝรั่งกิมจู 2) การติดต่อบริษัทช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความรู้ในการปลูกฝรั่งกิมจู ที่ผู้ให้ข้อมูลระบุว่ามีความพึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเกือบครึ่งหนึ่ง เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรสนใจที่จะปลูกฝรั่งกิมจูในพื้นที่ใหม่ และยังมีส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงเป็นการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มกันเอง ซึ่งสมาชิกมีเครือข่ายเกษตรกรที่ปลูกฝรั่งกิมจูในพื้นที่อยู่แล้ว ในขณะที่มีความพึงพอใจในการรวมกลุ่มเกษตรกรระบุว่าฟังพอใจน้อยและน้อยที่สุด อาจมีสาเหตุจากเกษตรกรยังไม่ให้ความสนใจกิจกรรมของกลุ่มมากนัก

ความพึงพอใจด้านการปลูกดูแลรักษาฝรั่งกิมจู

จากการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจูในหมู่บ้าน หนองปรือ ตำบล สวายจี อำเภอเมือง จังหวัด บุรีรัมย์ ที่มีผลต่อการปลูกฝรั่งกิมจูรวม 6 ประเด็น พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อฝรั่งกิมจูโดยรวมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในประเด็นที่ 1) กล้า/ท่อนพันธุ์ฝรั่งกิมจูที่ปลูกเป็นสายพันธุ์ที่มีความนิยมเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค (ค่าเฉลี่ย 4.43) 2) สภาพพื้นที่และการเตรียมแปลงปลูกมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.50) 3) การเจริญเติบโตของฝรั่งกิมจู (ค่าเฉลี่ย 3.83) 4) การดูแลรักษาฝรั่งกิมจูสามารถทำได้ง่าย สะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.63) 5) ปัญหาโรคและแมลงศัตรูอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมจัดการได้ (ค่าเฉลี่ย 3.30) 6) ปริมาณการใช้ปุ๋ยและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ (ค่าเฉลี่ย 3.46)

ถึงแม้ว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อการปลูกฝรั่งกิมจูในระดับมาก แต่ที่เป็นที่สังเกตว่าในประเด็น 1) กล้า/ท่อนพันธุ์ฝรั่งกิมจูที่ปลูกเป็นสายพันธุ์ที่มีความนิยมเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค 2) การเจริญเติบโตของฝรั่งกิมจู 3) การดูแลรักษาฝรั่งกิมจูสามารถทำได้ง่าย สะดวก ที่ให้ข้อมูลระบุว่าความพึงพอใจน้อยและฟังพอใจน้อยที่สุดเป็นจำนวนมาก เนื่องจากจาก 1) กล้า/ท่อนพันธุ์ฝรั่งกิมจูที่ปลูกเป็นสายพันธุ์ที่มีความนิยมเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เกษตรกรที่ซื้อกล้าท่อนพันธุ์ฝรั่งกิมจูมาปลูกยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจอาจจะมีสาเหตุเนื่องมาจากเกษตรกรเพิ่งเริ่มนำเข้ามาปลูกโดยที่เกษตรกรยังไม่มีประสบการณ์มากนักจึงทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตที่ได้ต่ำกว่าที่จะได้ 2) การเจริญเติบโตของฝรั่งกิมจูขาดผู้ให้ความรู้ด้านการปลูกฝรั่งกิมจูจึงทำให้การเจริญเติบโตของฝรั่งไม่ค่อยดีนัก 3) การดูแลรักษาฝรั่งกิมจู เกษตรกรยังขาดการดูแลรักษาในด้านโรคและแมลงศัตรูพืชและยังใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไปทำให้ต้นพืชและหน้าดินเสื่อมและ มีความเป็นกรดสูง ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตน้อย (ตารางที่ 19)

ความพึงพอใจด้านผลผลิตและช่องทางการตลาด

จากการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจูในหมู่บ้านหนองปรือ ตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อผลผลิตและช่องทางการตลาด มี 4 ประเด็น พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อผลผลิตและช่องทางการตลาดโดยรวมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมากในประเด็น 1) ผลผลิตฝรั่งกิมจูที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.03) 2) ราคาฝรั่งกิมจูที่จำหน่ายในท้องตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.76) 3) การตลาดและช่องทางการจำหน่ายฝรั่งกิมจู มีที่รับซื้อฝรั่งกิมจูที่แน่นอน (ค่าเฉลี่ย 3.63) 4) ท่านสามารถหาตลาดต่อสถานที่จำหน่ายผลผลิตเอง (ค่าเฉลี่ย 3.60)

จึงกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อผลผลิตและช่องทางการตลาดที่ในระดับมากแต่เป็นที่น่าสังเกตได้ว่า การตลาดและช่องทางการจำหน่ายฝรั่งกิมจู มีที่รับซื้อฝรั่งกิมจูที่แน่นอน ท่านสามารถหาตลาด/สถานที่จำหน่ายผลผลิตเอง ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการปลูกฝรั่งกิมจูของเกษตรกรยังไม่มีตลาดและช่องทางการจำหน่ายมากนัก และเกษตรกรยังหาสถานที่ที่จัดจำหน่ายได้นัก หากมีการจัดสถานที่ มีที่รับซื้อ และช่องทางในการจัดจำหน่ายที่แน่นอนให้แก่เกษตรกร เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มขึ้น (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลต่อกลุ่มเกษตรกร

การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร	ความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การได้รับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐหรือท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการปลูกฝรั่งกิมจู	1 (3.3)	2 (6.7)	5 (16.7)	0	22 (73.3)	1.66	1.18	ระดับน้อย
มีเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจูในพื้นที่	1 (3.3)	1 (3.3)	10 (33.3)	10 (33.3)	8 (26.7)	2.23	1.01	ระดับน้อย
การติดต่อรับความช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ ความรู้ในการปลูกฝรั่งกิมจู	1 (3.3)	4 (13.3)	3 (10.0)	4 (13.3)	18 (60.0)	1.86	1.25	ระดับน้อย
การไปศึกษาดูงาน/ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมกับผู้ที่ ประสบความสำเร็จในการปลูกฝรั่งกิมจู	0	8 (26.7)	14 (46.27)	6 (20.0)	2 (6.7)	2.93	0.86	ระดับปานกลาง
รวม						2.17	1.07	ระดับน้อย

หมายเหตุ : 1) ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 , มาก ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 , ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49

น้อย ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 , น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง ร้อยละของแต่ละรายการ

ตารางที่ 19 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลต่อการปลูกดูแลรักษาฝรั่งกิมจู

การปลูกดูแลรักษาฝรั่งกิมจู	ความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
กล้า/ท่อนพันธุ์ฝรั่งกิมจูที่ปลูกเป็นสายพันธุ์ที่มีความนิยมเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค	17 (56.7)	10 (33.3)	2 (6.7)	1 (3.3)		4.43	0.77	ระดับมาก
สภาพพื้นที่และการเตรียมแปลงปลูกมีความเหมาะสม	6 (20.0)	6 (20.0)	15 (50.0)	3 (10.0)		3.50	0.93	ระดับปานกลาง
การเจริญเติบโตของฝรั่งกิมจู	6 (20.0)	14 (46.7)	9 (30.0)	1 (3.3)		3.83	0.79	ระดับมาก
การดูแลรักษาฝรั่งกิมจูสามารถทำได้ง่ายสะดวก	5 (16.7)	10 (33.3)	14 (46.7)	1 (3.3)		3.63	0.80	ระดับมาก
ปัญหาโรคและแมลงศัตรูอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมจัดการได้	4 (13.3)	6 (20.0)	15 (50.0)	5 (16.7)		3.30	0.91	ระดับปานกลาง
ปริมาณการใช้ปุ๋ยและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับใด	3 (10.0)	11 (36.7)	13 (43.3)	3 (10.0)		3.46	0.81	ระดับปานกลาง
รวม						3.69	0.83	ระดับมาก

หมายเหตุ : 1) ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00, มาก ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49, ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49, น้อย ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49, น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง ร้อยละของแต่ละรายการ

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลต่อผลผลิตและช่องทางการตลาด

ผลผลิตและช่องทางการตลาด	ความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ผลผลิตฝรั่งกิมจูที่ได้รับ	10 (33.3)	13 (43.3)	5 (16.7)	2 (6.7)		4.03	1.09	ระดับมาก
ราคาฝรั่งกิมจูที่จำหน่ายในท้องตลาด	6 (20.0)	13 (43.3)	9 (30.0)	2 (6.7)		3.76	1.06	ระดับมาก
การตลาดและช่องทางการจำหน่ายฝรั่งกิมจู มีที่รับซื้อฝรั่งกิมจูที่แน่นอน	4 (13.3)	13 (43.3)	11 (36.7)	2 (6.7)		3.63	1.01	ระดับมาก
ท่านสามารถหาตลาด/สถานที่จำหน่ายผลผลิตเอง	7 (23.3)	7 (23.3)	13 (43.3)	3 (10.0)		3.60	1.07	ระดับมาก
รวม						3.75	1.05	ระดับมาก

หมายเหตุ : 1) ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00,มาก ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49,ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49,

น้อย ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 , น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง ร้อยละของแต่ละรายการ

สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกฝรั่งกิมจูของเกษตรกรที่ให้ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกฝรั่งกิมจูของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะมีปัญหาในระดับปานกลาง คือ 1)ด้านการเข้ากลุ่มเกษตรกร 2)โรคและแมลง และ3) ผลผลิตและช่องทางการตลาด ตามลำดับ

ด้านการเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่าสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกฝรั่งกิมจูของเกษตรกร ด้านการเข้าร่วมของเกษตรกรในตารางที่ 21 รวม 4 ประเด็น พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสภาพปัญหาโดยรวมในการปลูกฝรั่งกิมจู ด้านกลุ่มเกษตรกรในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสภาพปัญหาในระดับปานกลางคือ 1)การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการตลาดการจำหน่ายผลผลิตให้เป็นที่รู้จักโดยการใช้สื่อต่างๆ เช่น เสียงตามสายประจำหมู่บ้าน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น การออกร้านในงานต่างๆ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 3.96) 2)การปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคที่พบในการผลิตฝรั่งกิมจูกับภาครัฐหรือท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.63) 3)การหาแหล่งจัดซื้อกล้าพันธุ์/กิ่งพันธุ์ฝรั่งกิมจู รวมถึงซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น ยาปราบศัตรูพืช ปุ๋ย เป็นต้น เพื่อให้ได้ราคาถูกกว่าท้องตลาด (ค่าเฉลี่ย 2.50) 4)ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการปลูกฝรั่งกิมจู (ค่าเฉลี่ย 3.30) ตามลำดับ

จากปัญหาที่พบดังกล่าว เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดหาปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิตมากขึ้น และควรมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการตลาดและการจัดจำหน่ายเพื่อกลุ่มเกษตรกรจะได้มีที่จำหน่ายที่แน่นอน (ตารางที่ 21)

ด้านโรคและแมลง

จากการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านปัญหาเกี่ยวกับด้านโรคและแมลง 7 ประเด็น พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.03) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสภาพปัญหาในระดับมากในประเด็นเดียวคือ 1)ปัญหาโรค และแมลงศัตรูพืช (ค่าเฉลี่ย 3.53) 2) โรคไรแดง (ค่าเฉลี่ย 3.80) 3) เพลี้ยแป้ง (ค่าเฉลี่ย 4.06) 4) ปัญหาด้านโรคและแมลงที่พบ (ค่าเฉลี่ย 3.96) ส่วนสภาพปัญหาในระดับน้อยและน้อยที่สุดนั้นเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีปัญหาในประเด็น 1)ปัญหาโรคแอนแทรกโนส (ค่าเฉลี่ย 2.36) 2) ปัญหาโรคจุดสนิม (ค่าเฉลี่ย 2.33) 3) ปัญหาอาการผลเน่า (ค่าเฉลี่ย 1.18) ตามลำดับ

จากปัญหาที่พบดังกล่าว เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เกษตรกรยังต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำจัดโรคและแมลงศัตรูที่เหมาะสม รวมถึงการจัดหา ยาปราบศัตรูพืชและแมลงที่มาทำความเสียหายผลผลิตของเกษตรกร (ตารางที่ 22)

ผลผลิตและช่องทางการตลาด

จากการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านปัญหาเกี่ยวกับด้านการตลาดรวม 5 ประเด็น พบว่าเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสภาพปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96) โดยเกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสภาพปัญหาในระดับมาก คือ 1) ปัญหาด้านปริมาณการผลิตฝรั่งกิมจูมีความเพียงพอต่อการจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.80) 2) ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ (ค่าเฉลี่ย 3.93) ส่วนสภาพปัญหาในระดับปานกลางมีประเด็นเดียวคือ ปัญหาด้านการลงทุนและการขยายพื้นที่ปลูก (ค่าเฉลี่ย 2.93) และสภาพปัญหาในระดับน้อย คือ ปัญหาด้านราคาจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 2.26) และปัญหาอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 1.92) ตามลำดับ

จากปัญหาที่พบดังกล่าว เกษตรกรที่ให้ข้อมูลได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ตลาดรับซื้อฝรั่งกิมจูในจังหวัดบุรีรัมย์ยังมีน้อย เกษตรกรไม่มีทางเลือกในการขายสินค้า ซึ่งหากมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นเพื่อเป็นจุดรับผลผลิตของเกษตรกรในแต่ละท้องถิ่นและมีการนำไปขายตามรถเร่ ตามริมถนนและมีพ่อค้าคนกลางมารับที่สวน อาจทำให้ราคาของฝรั่งกิมจูมีราคาที่จะตกต่ำลงได้ ด้านการตลาดยังไม่มีผลกระทบแก่เกษตรกรมากนัก เนื่องจากช่วงนี้ราคาของฝรั่งก็อยู่ในระดับพอใจ (ตารางที่ 23)

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อสิ่งที่เกษตรกรอยากจะได้รับการพัฒนา/ความช่วยเหลือจากสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คือ การหาตลาดในการรับซื้อ การโฆษณา การทำการแปรรูปฝรั่งกิมจู หาพันธุ์ฝรั่งกิมจูที่มีราคาสูงกว่าท้องตลาด ปุ๋ยที่ฆ่าแมลงที่เป็นเกษตรชีวภาพเพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและอบรมเกี่ยวกับเรื่องการตลาด การรวมกลุ่มกันเพื่อที่จะต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและแนวทางการสร้างความยั่งยืนให้แก่อาชีพการปลูกฝรั่งกิมจูเพื่อการค้า คือ ศึกษาหาความรู้และวิธีการกำจัดศัตรูพืชที่เป็นไปในทางเกษตรอินทรีย์ที่เข้าฆ่าแมลง เชื้อรา เพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน แมลงวันทอง ไรแดง หนอน และด้วง ฉีดยาตามอาการแต่การใช้จ่ายต้องเปลี่ยนตลอดไม่เช่นนั้นรักษายาก เพราะตัวแมลงจะดื้อยา

ตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามสภาพปัญหาของผู้ให้ข้อมูลต่อด้านกลุ่มเกษตรกร

ด้านกลุ่มเกษตรกร	ปัญหา					ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการตลาดจำหน่ายผลผลิตให้เป็นที่รู้จักโดยการใช้สื่อต่างๆ เช่น เสียงตามสายประจำหมู่บ้าน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น การออกร้านในงานต่างๆ เป็นต้น	14 (46.7)	7 (23.3)	5 (16.7)	2 (6.7)	2 (6.7)	3.96	1.24	ระดับมาก
2.การปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคที่พบในการผลิตฝรั่งกับภาครัฐหรือท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร	9 (30.0)	8 (26.7)	7 (23.3)	5 (16.7)	1 (3.3)	3.63	1.18	ระดับมาก
3.การหาแหล่งจัดซื้อกล้าพันธุ์/กิ่งพันธุ์ฝรั่งรวมถึงซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น ยาปราบศัตรูพืช ปุ๋ย เป็นต้น เพื่อให้ได้ราคาถูกกว่าท้องตลาด	2 (6.7)	3 (10.0)	11 (36.7)	6 (20.0)	8 (26.7)	2.50	1.19	ระดับปานกลาง
4.ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการปลูกฝรั่ง	5 (16.7)	6 (20.0)	13 (43.3)	5 (16.7)	1 (3.3)	3.30	1.05	ระดับปานกลาง
รวม						3.34	1.16	ระดับปานกลาง

หมายเหตุ : 1) ระดับปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 น้อย ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49

น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 2)ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง ร้อยละของแต่ละรายการ
ตารางที่ 22 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามสภาพปัญหาของผู้ให้ข้อมูลต่อด้านโรคและแมลง

ด้านโรคและแมลง	ปัญหา					ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ปัญหาโรค และแมลงศัตรูพืช	1 (3.3)	16 (53.3)	11 (36.7)	2 (6.7)		3.53	0.68	ระดับมาก
ปัญหาโรคแอนแทรกโนส	1 (3.3)	6 (20.0)	4 (13.3)	11 (36.7)	8 (26.7)	2.36	1.18	ระดับน้อย
ปัญหาอาการผลเน่า		2 (6.7)	5 (16.7)	10 (33.3)	13 (43.3)	1.18	0.93	ระดับน้อยที่สุด
ปัญหาโรคจุดสนิม	1 (3.3)	4 (13.3)	8 (26.7)	8 (26.7)	9 (30.0)	2.33	1.15	ระดับน้อย
โรคไรแดง	6 (20.0)	14 (46.7)	8 (26.7)	2 (6.7)		3.80	0.84	ระดับมาก
เพลี้ยแป้ง	7 (23.3)	20 (66.7)	1 (3.3)	2 (6.7)		4.06	0.73	ระดับมาก
ปัญหาด้านโรคและแมลงที่พบ	9 (30.0)	13 (43.3)	6 (20.0)	2 (6.7)		3.96	0.88	ระดับมาก
รวม						3.03	0.91	ระดับปานกลาง

หมายเหตุ : 1) ระดับปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 น้อย ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49

น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง ร้อยละของแต่ละรายการ

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามสภาพปัญหาของผู้ให้ข้อมูลต่อผลผลิตและช่องทางการตลาด

ผลผลิตและช่องทางการตลาด	ปัญหา					ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
12. ปัญหาด้านปริมาณการผลิตฝรั่งกิมจูมี ความเพียงพอต่อการจำหน่าย	11 (36.7)	5 (16.7)	11 (36.7)	3 (10.0)		3.80	1.06	ระดับมาก
13. ปัญหาด้านราคาจำหน่าย		4 (13.3)	11 (36.7)	4 (13.3)	11 (36.7)	2.26	1.11	ระดับน้อย
14. ปัญหาด้านการลงทุนและการขยายพื้นที่ ปลูก		8 (26.7)	13 (43.3)	8 (26.7)	1 (3.3)	2.93	0.82	ระดับปานกลาง
15. ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่ม รายได้	14 (46.7)	6 (20.0)	6 (20.0)	2 (6.7)	2 (6.7)	3.93	1.25	ระดับมาก
16. ปัญหาอื่นๆ (เชื้อรา)		2 (6.7)	2 (6.7)	3 (10.0)	7 (23.3)	1.92	1.14	ระดับน้อย
รวม						2.96	1.13	ระดับปานกลาง

หมายเหตุ : 1) ระดับปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 น้อย ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49
น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49

2) ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ หมายถึง ร้อยละของแต่ละ